

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

[૨૦૨૧] ૯ એસ. સી. આર. ૫૫

ભારત અને અન્યનું સંઘ

વિરુદ્ધ

અભિરામ વર્મા

(સિવિલ અપીલ નંબર ૧૦૨૭/૨૦૨૦)

૩૦ સપ્ટેમ્બર, ૨૦૨૧

[ન્યાયમૂર્તિ એમ. આર. શાહ અને ન્યાયમૂર્તિ એ. એસ. બોપત્રા]

સર્વિસ લો-આર્મી માટે પેન્શન રેગ્યુલેશન્સ, ૧૯૬૧- રેજીમેન્ટ ૧૫-
આર્મી માટે પેન્શન રેગ્યુલેશન્સ, ૨૦૦૮-પ્રતિવાદીને ભારતીય સેના (આર્મ્ડ
મેડિકલ કોર્પ્સ) માં શોર્ટ સર્વિસ કમિશન ઓફિસર તરીકે નિયુક્ત કરવામાં
આવ્યો હતો-વર્ષ ૧૯૯૮ માં, તેમને કાયમી કમિશન આપવામાં આવ્યું હતું-

પત્ર/અરજી તારીખ ૧૫/૦૪/૨૦૦૦ દ્વારા, પ્રતિવાદીએ બઢતીની સંભાવનાઓના અભાવને આધારે રાજીનામું આપવા માટે અરજી કરી હતી- તેમની નિવૃત્તિ માટેની વાસ્તવિક તારીખ ૩૧/૦૫/૨૦૧૪ હતી-રાજીનામું આપવાની અરજી ડી.જી., તબીબી સેવાઓ (સેના) દ્વારા નકારી કાઢવામાં આવી હતી-પ્રતિવાદી દ્વારા લેખિત અરજી-ઉપરોક્ત રિટ પિટિશનને ઉચ્ચ ન્યાયાલય દ્વારા મંજૂરી આપવામાં આવી હતી. કોર્ટ અને સેનાને રાજીનામાના કેસને નવેસરથી ધ્યાનમાં લેવાનો નિર્દેશ આપવામાં આવ્યો હતો-ત્યારબાદ પ્રતિવાદીનું રાજીનામું ૩૧/૦૧/૨૦૦૭ પર સ્વીકારવામાં આવ્યું હતું, જો કે, એવું કહેવામાં આવ્યું હતું કે તે રજાના રોકડકરણ સિવાય કોઈ પણ અંતિમ લાભ માટે હકદાર નથી (અંતિમ લાભોનો ઇનકાર એ સશસ્ત્ર દળ ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષ વિષય હતો)-ટ્રિબ્યુનલે અપીલકર્તાઓને પેન્શન રેગ્યુલેશન્સ, ૧૯૬૧ના નિયમન ૧૫ હેઠળ "મોડા પ્રવેશ કરનાર" તરીકે લાયકાત સેવાને ૧૫ વર્ષ તરીકે લેતા અંતિમ/પેન્શનરી લાભો માટેના પ્રતિવાદીના દાવાની પ્રક્રિયા કરવા નિર્દેશ આપ્યો હતો-નારાજ, ભારત સંઘે સુપ્રીમ કોર્ટ સમક્ષ અપીલને પ્રાધાન્ય આપ્યું હતું શું કેસની હકીકતો અને સંજોગોમાં, પ્રતિવાદી "મોડા પ્રવેશ કરનાર" તરીકે પેન્શન રેગ્યુલેશન્સ, ૧૯૬૧ ના રેગ્યુલેશન ૧૫ નો લાભ મેળવવા માટે હકદાર છે અને તેથી પેન્શનરી લાભો મેળવવા માટે હકદાર છે?- પ્રતિવાદી વતી એવો કેસ છે કે ૧૫/૦૪/૨૦૦૦ પર આપવામાં આવેલી તેમની અરજી "રાજીનામું" માટેની અરજી ન હતી, પરંતુ તે "સ્વૈચ્છિક નિવૃત્તિ" માટેની વિનંતી હતી-

ચોજવામાં આવી હતી: "સ્વૈચ્છિક નિવૃત્તિ" ના હેતુ માટે લાયકાત સેવા ઓછામાં ઓછી ૧૦ વર્ષની સેવા છે-સ્વીકાર્યું છે કે, પ્રતિવાદીએ જ્યારે પોતાનું રાજીનામું આપ્યું ત્યારે તેણે ૧૫/૦૪/૨૦૦૦ પર ૧૦ વર્ષની સેવા પૂર્ણ કરી ન હતી અને તેથી તે "સ્વૈચ્છિક નિવૃત્તિ" માટે અરજી કરવા માટે પાત્ર ન હતો-તેથી, તે 'સ્વૈચ્છિક નિવૃત્તિ' માટે અરજી કરી શક્યો ન હોત-પ્રતિવાદી દ્વારા ઉપયોગમાં લેવાતા સમગ્ર શબ્દમાં રિટ પિટિશનમાં ઉલ્લેખ "રાજીનામું" છે-તે માત્ર એક વિચાર પછીની બાબત છે અને નિયમન ૧૫ હેઠળ "મોડા પ્રવેશ કરનાર" નો લાભ મેળવવા માટે, પ્રતિવાદી દલીલ કરી રહ્યો છે કે તેની અરજી 'સ્વૈચ્છિક' હતી. નિવૃત્તિ '-આમ, ૧૫/૦૪/૨૦૦૦ પર પ્રતિવાદીએ બઢતીના માર્ગો/પાસાઓના અભાવ માટે "રાજીનામું" આપ્યું હતું અને તે "સ્વૈચ્છિક નિવૃત્તિ" નો કેસ ન હતો-તદનુસાર, પેન્શન રેગ્યુલેશન્સ, ૧૯૬૧ ના રેગ્યુલેશન ૧૫ ની શરતોમાં "મોડા પ્રવેશ કરનાર" ના સંદર્ભમાં તેની લાયકાત સેવાને ૧૫ વર્ષ તરીકે લેતા અંતિમ/પેન્શનરી લાભો માટેનો પ્રતિવાદીનો દાવો રદ કરવામાં આવે છે અને રદ કરવામાં આવે છે.

શબ્દો અને શબ્દસમૂહો-"રાજીનામું" અને "સ્વૈચ્છિક નિવૃત્તિ" વચ્ચેના તફાવતની ચર્ચા કરવામાં આવી હતી.

અપીલને મંજૂરી આપતા અદાલતે ઠેરવવેલ કે:

૧. આ અદાલતની વિચારણા માટે પૂછવામાં આવેલો પ્રશ્ન એ છે કે, શું કેસની હકીકતો અને સંજોગોમાં, પ્રતિવાદી ૧૨ "વિલંબિત પ્રવેશ કરનાર" તરીકે પેન્શન રેગ્યુલેશન, ૧૯૬૧ના રેગ્યુલેશન ૧૫નો લાભ મેળવવા માટે હકદાર છે અને તેથી પેન્શનરી લાભો મેળવવા માટે હકદાર છે? આ અદાલતની વિચારણા માટે જે આકસ્મિક પ્રશ્ન પૂછવામાં આવ્યો છે તે એ છે કે શું પ્રતિવાદી દ્વારા ૧૫/૦૪/૨૦૦૦ પર આપવામાં આવેલ રાજીનામાને "રાજીનામું" અથવા "સ્વૈચ્છિક નિવૃત્તિ" કહી શકાય.[પેરા ૫] [૬૬-એ-સી]

૧.૧ આ કેસને નિયમન ૧૫ની અંદર લાવવા અને "મોડા પ્રવેશ કરનાર" તરીકે લાભ મેળવવા માટે, પ્રતિવાદી વતી એવો કેસ છે કે ૧૫/૦૪/૨૦૦૦ પર દાખલ કરવામાં આવેલી તેમની અરજી "રાજીનામું" માટેની અરજી ન હતી, પરંતુ તે "સ્વૈચ્છિક નિવૃત્તિ" માટેની વિનંતી હતી. પ્રતિવાદી વતી રજૂઆત કે જે ૧૫/૦૪/૨૦૦૦ પર ટેન્ડર કરવામાં આવ્યું હતું તે "રાજીનામું" માટેની અરજી ન હતી પરંતુ તે "સ્વૈચ્છિક નિવૃત્તિ" માટેની અરજી હતી તેમાં કોઈ તથ્ય નથી અને તેને નીચેના કારણોસર સ્વીકારી શકાતી નથી: i) "સ્વૈચ્છિક નિવૃત્તિ" ના હેતુ માટે લાયકાત ધરાવતી સેવા ઓછામાં ઓછી ૧૦ વર્ષની સેવા છે. ૧૫/૦૪/૨૦૦૦ પર, પ્રતિવાદીએ ૧૦ વર્ષની સેવા પૂર્ણ કરી ન હતી અને તેથી તે "સ્વૈચ્છિક નિવૃત્તિ" માટે અરજી કરવા માટે પાત્ર ન હતો અને તેથી ૧૫/૦૪/૨૦૦૦ પર પણ તે "સ્વૈચ્છિક નિવૃત્તિ" માટે અરજી કરી શક્યો ન હોત; (ii) ૧૫/૦૪/૨૦૦૦ તારીખની અરજીમાં દર્શાવેલું કારણ પ્રચારાત્મક

પાસાઓનો અભાવ હતો. જમ્મુ અને કાશ્મીરની ઉચ્ચ અદાલતે પણ તેના ૧૧/૧૦/૨૦૦૬ ના ચુકાદા અને આદેશમાં, જે પ્રતિવાદી દ્વારા દાખલ કરવામાં આવ્યો હતો, ખાસ કરીને પ્રતિવાદી વતી રજૂઆતની નોંધ લીધી હતી કે "અરજદાર પછીના તબક્કે આયોગમાં જોડાયો હોવાથી તેને પ્રથમ પસંદગીમાં, એટલે કે આર્મી મેડિકલ કોર્પ્સમાં કર્નલના હોદ્દા પર બઢતીની કોઈ તક નથી. અરજદારે ૧૫મી એપ્રિલ, ૨૦૦૦ના રોજ પ્રતિવાદીઓ સમક્ષ 'બઢતીની સંભાવનાઓની અનુપલબ્ધતા અને તકનીકી કૌશલ્ય પ્રાપ્ત કરવા માટે અયોગ્યતાના આધારે સેનામાંથી' રાજીનામું 'માંગતી અરજી દાખલ કરી હતી.ઉચ્ચ અદાલતે પણ તેના ૧૧/૧૦/૨૦૦૬ તારીખના ચુકાદા અને આદેશમાં પ્રતિવાદી દ્વારા ૧૫/૦૪/૨૦૦૦ તારીખે રજૂ કરવામાં આવેલી અરજીને "રાજીનામું" માટેની અરજી તરીકે ગણાવી અને ધ્યાનમાં લીધી અને તે આધાર પર આગળ વધ્યું. ઉચ્ચ અદાલત સમક્ષ દાખલ કરવામાં આવેલી અનુગામી અરજી એસડબલ્યુપી ૪૫૪/૨૦૦૮ હોવા છતાં, પ્રતિવાદીએ ક્યારેય દલીલ કરી ન હતી કે તે "સ્વૈચ્છિક નિવૃત્તિ" માટેની અરજી હતી. જો રિટ પિટિશનમાંના દાવાઓ પ્રતિવાદી દ્વારા ઉપયોગમાં લેવાતા સમગ્ર શબ્દમાં જોવા મળે તો તે "રાજીનામું" છે. તેથી, માત્ર એક વિચાર પછી અને નિયમન ૧૫ હેઠળ "મોડા પ્રવેશ કરનાર" નો લાભ મેળવવા માટે, હવે પ્રતિવાદી વતી કેસ છે કે તે સમયે તેનો અર્થ "સ્વૈચ્છિક નિવૃત્તિ" માટે પ્રાર્થના કરવાનો હતો અને તે "રાજીનામું" માટેની અરજી નહોતી; iii) તારીખ ૨૬/૦૩/૧૯૯૮ ના

એ.એમ.સી. અધિકારીઓની અકાળ નિવૃત્તિ/રાજીનામું માટે લાગુ નિયમો અનુસાર પણ, કારકિર્દીની સંભાવનાઓના અભાવના આધારે અકાળ નિવૃત્તિ/રાજીનામું માંગવાની અધિકારીની વિનંતી સ્વીકારવામાં આવશે નહીં અને જો અધિકારીઓને રાજીનામું આપવાની મંજૂરી આપવામાં આવે તો પણ તેઓ અંતિમ/પેન્શનરી લાભો મેળવવા માટે હકદાર નથી; અને (iv) પ્રતિવાદી વતી દાખલ કરવામાં આવેલી તારીખ ૧૫/૦૮/૨૦૨૧ ની લેખિત રજૂઆતમાં પણ, તે જોઈ શકાય છે કે પ્રતિવાદીએ સ્વીકાર્યું છે કે ૧૫/૦૪/૨૦૦૦ પર તે "સ્વૈચ્છિક નિવૃત્તિ" માટે પાત્ર ન હતો અને તેથી તેણે નોકરીમાંથી બહાર નીકળવા માટે "રાજીનામું" શબ્દનો ઉપયોગ કર્યો હતો. ટેકનિકલ કારણ.તેથી, એવું કહી શકાય કે તેમણે સ્વીકાર્યું છે કે ૧૫/૦૪/૨૦૦૦ પર તેમણે "સ્વૈચ્છિક નિવૃત્તિ" માટેના માપદંડોનું પાલન કર્યું ન હતું કારણ કે તે દિવસે તેમણે ૧૦ વર્ષની સેવા પૂર્ણ કરી ન હતી. તેથી, ઉપરોક્ત તથ્યો પરથી, એકમાત્ર નિષ્કર્ષ એ હશે કે ૧૫/૦૪/૨૦૦૦ પર પ્રતિવાદીએ બઢતીના માર્ગો/પાસાઓના અભાવને કારણે "રાજીનામું" આપ્યું હતું અને તે "સ્વૈચ્છિક નિવૃત્તિ" નો કેસ ન હતો.[પેરા ૬] [૬૭-ડી-એચ; ૬૮-એ-જી]

૩. નિયમન ૧૫ મુજબ, "વિલંબિત પ્રવેશ કરનાર" એ અધિકારી છે જે ઓછામાં ઓછી ૧૫ વર્ષની કમિશન સેવા (વાસ્તવિક) સાથે ફરજિયાત નિવૃત્તિ માટે નિર્ધારિત વય મર્યાદા સુધી પહોંચ્યા પછી નિવૃત્ત થાય છે. પ્રતિવાદી ફરજિયાત નિવૃત્તિ માટે નિર્ધારિત વય મર્યાદા સુધી પહોંચ્યા પછી નિવૃત્ત થયો ન હોવાથી,

પ્રતિવાદીને "મોડો પ્રવેશ કરનાર" ન કહી શકાય. તેનો હેતુ અને ઉદ્દેશ નિવૃત્તિ પેન્શન મેળવવા માટે લાયકાત ધરાવતી સેવા માટે ૫ વર્ષની છૂટ/છૂટ આપવાનો હોવાનું જણાય છે. નિયમન ૨૫ (એ) મુજબ, નિવૃત્તિ પેન્શન મેળવવા માટે ખરેખર પ્રદાન કરવામાં આવેલી અને જરૂરી લાયકાત સેવાનો લઘુત્તમ સમયગાળો ૨૦ વર્ષનો રહેશે. જો કે, જો કોઈ અધિકારી લાયકાત સેવાનો લઘુત્તમ સમયગાળો એટલે કે ૨૦ વર્ષ પૂર્ણ કરવામાં સક્ષમ ન હોય અને ૨૦ વર્ષની સેવા પૂર્ણ કરતા પહેલા તે નિવૃત્તિની વય પ્રાપ્ત કરી રહ્યો હોય અને ફરજિયાત નિવૃત્તિની નિર્ધારિત વય મર્યાદા સુધી પહોંચ્યા પછી નિવૃત્ત થાય છે, પરંતુ તેણે લાયકાત સેવામાં ૧૫ વર્ષ પૂર્ણ કર્યા હોય, તો તેને "વિલંબિત પ્રવેશ કરનાર" તરીકે ગણવામાં આવે છે અને ૫ વર્ષનો ગ્રેસ પિરિયડ મેળવીને પેન્શનરી લાભ મેળવવા માટે હકદાર છે. તેથી, તે હદ સુધી તેને પેન્શનપાત્ર લાભોનો લાભ મેળવવા માટે ૫ વર્ષની છૂટ/છૂટ તરીકે કહી શકાય, જો કે કેસ નિયમન ૧૫ હેઠળ આવે અને એક અધિકારી "મોડો પ્રવેશ કરનાર" હોય. અહીં ઉપર અવલોકન કર્યા મુજબ, પ્રતિવાદીને "મોડો પ્રવેશ કરનાર" કહી શકાતો નથી અને તેથી તે નિયમન ૧૫ના લાભ માટે હકદાર નથી અને તેથી તે પેન્શનરી લાભ માટે હકદાર નથી. [પેરા ૧૧] [૭૧-સી-૭]

૪. વિદ્વાન આર્મ્ડ ફોર્સિસ ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા ટી. એ. નંબર ૨૫/૨૦૧૭ માં તારીખ ૦૮/૦૨/૨૦૧૮ ના વિવાદિત ચુકાદા અને આદેશને રદ કરીને અને તારીખ ૩૧/૦૧/૨૦૦૭ ના પત્રના પેરા ૨ ને એ હદ સુધી બાજુ પર મૂકીને કે તે

પ્રતિવાદીને અંતિમ/પેન્શનરી લાભો આપવાનો ઇનકાર કરે છે અને અપીલકર્તાઓને પેન્શન રેગ્યુલેશન્સના રેગ્યુલેશન ૧૫ ની શરતોમાં "મોડા પ્રવેશ કરનાર" ના સંદર્ભમાં તેની લાયકાત સેવાને ૧૫ વર્ષ તરીકે લઈને અંતિમ/પેન્શનરી લાભો માટેના પ્રતિવાદીના દાવાની પ્રક્રિયા કરવા માટે નિર્દેશ આપે છે. પેન્શન રેગ્યુલેશન્સના રેગ્યુલેશન ૧૫ ની શરતોમાં પ્રવેશ કરનાર.[પેરા ૧૨] [૭૧-જી-એચ; ૭૨-એ-બી]

સિનિયર ડિવિઝનલ મેનેજર, એલ. આઈ. સી. વિરુદ્ધ
શ્રી લાલ મીના (૨૦૧૯) ૪ એસ. સી. સી. ૪૭૯:
[૨૦૧૯] ૫ એસ. સી. આર. ૩૯૧-પર આધાર રાખ્યો
હતો.

ભારત સંઘ વિરુદ્ધ લેફ્ટનન્ટ કર્નલ પી. એસ. ભાર્ગવ,
(૧૯૯૭) ૨ એસસીસી ૨૮:[૧૯૯૭] ૧ એસસીઆર
૧૩૦; ડી. એસ. નકારા વિરુદ્ધ યુનિયન ઓફ ઈન્ડિયા
(૧૯૮૩) ૧ એસસીસી ૩૦૫:[૧૯૮૩] ૨ એસસીઆર
૧૬૫; કેજેએસ બુટ્ટર વિરુદ્ધ યુનિયન ઓફ ઈન્ડિયા,
(૨૦૧૧) ૧૧ એસસીસી ૪૨૯:[૨૦૧૧] ૪ એસ.
સી. આર. ૧૩૬-લાગુ પડતો નથી.

જીએસઈએસ યમુના પાવર લિમિટેડ વિરુદ્ધ ઘનશ્યામ

ચંદ શર્મા (૨૦૨૦) ૩ એસસીસી ૩૪૬:[૨૦૧૯] ૧૪

એસસીઆર ૫૪૬-નો ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો છે.

કેસ કાયદો સંદર્ભ

[૨૦૧૯] ૧૪ એસ.સી.આર.૫૪૬ નો સંદર્ભ પેરા ૩.૮માં આપવામાં આવ્યો છે.

[૧૯૮૩] ૨ એસ. સી. આર. ૧૬૫ લાગુ પડતો નથી પેરા ૪.૪

[૨૦૧૧] ૪ એસ. સી. આર. ૧૩૬ લાગુ પડતું નથી પેરા ૪.૪

[૧૯૯૭] ૧ એસ. સી. આર. ૧૩૦ લાગુ પડતું નથી પેરા ૪.૫

[૨૦૧૯] ૫ એસ. સી. આર. ૩૯૧ પેરા ૮ પર આધારિત હતું.

સિવિલ અપીલેટ જ્યુરિસડિક્શન:સિવિલ અપીલ નંબર ૧૦૨૭/૨૦૨૦.

જમ્મુ ખાતે આર્મ્ડ ફોર્સિસ ટ્રિબ્યુનલ, પ્રાદેશિક બેન્ચ, શ્રીનગરના ટી. એ.

નંબર ૨૫/૨૦૧૭ માં ૦૯/૦૨/૨૦૧૮ ના ચુકાદા અને આદેશ અને એમ. એ.

નંબર ૧૧૪/૨૦૧૮ માં ૨૫/૦૩/૨૦૧૯ ના આદેશમાંથી.

સુશ્રી માધવી દીવાન, એ. એસ. જી., રાજન કે. આર. ચૌરસિયા, આયુષ પુરી, સુશ્રી આકંશા કૌલ, સુશ્રી પ્રીતિ રાની, અરવિંદ કુમાર શર્મા, અપીલકર્તાઓના વકીલો.

વિકાસ સિંહ, પરિષ્ઠ વકીલ, ઇન્દ્ર સેન સિંહ, સુશ્રી કીર્તિકા સિંહ, સર્વેશ સિંહ, પ્રતિવાદીના વકીલો.

અદાલતનો ચુકાદો આમના દ્વારા આપવામાં આવ્યો હતો

ન્યાયમૂર્તિ એમ. આર. શાહ

૧. જમ્મુ ખાતેની લર્નડ આર્મ્ડ ફોર્સિસ ટ્રિબ્યુનલ, પ્રાદેશિક બેન્ચ, શ્રીનગર દ્વારા ટી. એ. નંબર ૨૫/૨૦૧૭ (એસ. ડબલ્યુ. પી. નંબર ૪૫૪/૨૦૦૮) માં (ત્યારબાદ 'ટ્રિબ્યુનલ' તરીકે ઓળખવામાં આવે છે) પસાર કરવામાં આવેલા વિવાદિત ચુકાદા અને આદેશથી વ્યથિત અને અસંતુષ્ટ અનુભવતા, જેના દ્વારા લર્નડ ટ્રિબ્યુનલે અહીં પ્રતિવાદી-મૂળ અરજદાર (હવે પછી 'પ્રતિવાદી' તરીકે ઓળખવામાં આવે છે) ને અંતિમ/પેન્શનરી લાભ આપવાનો ઇનકાર કરતી હદ સુધી ૩૧/૦૧/૨૦૦૭ ના પત્રના પેરા ૨ ને રદ કરીને ઉપરોક્ત ટ્રાન્સફર અરજીનો નિકાલ કર્યો છે અને અપીલકર્તાઓને નિર્દેશ

આપ્યો છે. – પેન્શન રેગ્યુલેશન્સના રેગ્યુલેશન ૧૫ની શરતોમાં "મોડા પ્રવેશ કરનાર" ના સંદર્ભમાં તેની લાયકાત સેવાને ૧૫ વર્ષ તરીકે લેતા અંતિમ/પેન્શનરી લાભો માટેના તેના દાવાની પ્રક્રિયા કરવા માટે મૂળ પ્રતિવાદીઓ અને બાકી નીકળતી રકમ સાથે તેને મુક્ત કરવા માટે, વિભાગ-ભારત સંઘ અને અન્ય લોકોએ વર્તમાન વૈધાનિક અપીલને પ્રાધાન્ય આપ્યું છે.

૨. ટૂંકમાં વર્તમાન અપીલ તરફ દોરી જતી હકીકતો નીચે મુજબ છે:

અહીં પ્રતિવાદીને ૩૩ વર્ષ અને ૧૦ મહિનાની ઉંમરે પાંચ વર્ષના સમયગાળા માટે ૨૭/૦૩/૧૯૯૨ પર શોર્ટ સર્વિસ કમિશન ઓફિસર તરીકે ભારતીય સેના (આર્મ્ડ મેડિકલ કોર્પ્સ) માં નિયુક્ત કરવામાં આવ્યા છે. તેમણે સ્પેરછાએ ૦૭/૦૮/૧૯૯૭ પર કાયમી કમિશન માટે અરજી કરી હતી. તેમને ૩૯ વર્ષ અને ૨ મહિનાની ઉંમરે ૨૮/૦૧/૧૯૯૮ પર કાયમી કમિશન આપવામાં આવ્યું હતું. પ્રતિવાદી ૦૧/૦૬/૧૯૯૪ પર ગ્રેડેડ સ્પેશિયાલિસ્ટ બન્યો અને ત્યારબાદ તે ૦૧/૦૬/૧૯૯૯ પર ક્લાસિફાઇડ સ્પેશિયાલિસ્ટ બન્યો. ૧૫/૦૪/૨૦૦૦ તારીખના પત્ર/અરજી દ્વારા, પ્રતિવાદીએ બઢતીની સંભાવનાઓના અભાવના આધારે રાજીનામું આપવા માટે અરજી કરી હતી. આ તબક્કે, એ નોંધવું જરૂરી છે કે ૫૬ વર્ષની ઉંમરે તેમની નિવૃત્તિની વાસ્તવિક

તારીખ ૩૧/૦૫/૨૦૧૪ હતી. રાજીનામાની અરજી ડી.જી, તબીબી સેવાઓ (સેના) દ્વારા ૦૪/૦૯/૨૦૦૦ તારીખના સંદેશાવ્યવહાર દ્વારા નકારી કાઢવામાં આવી હતી. ત્યારબાદ પ્રતિવાદીએ તેમના રાજીનામાની અસ્વીકાર સામે ૨૪/૦૩/૨૦૦૧ પર વૈધાનિક ફરિયાદ દાખલ કરી હતી, જેને ભારત સરકારના અવર સચિવ દ્વારા ૧૪/૦૩/૨૦૦૨ પર નકારી કાઢવામાં આવી હતી.ત્યારબાદ પ્રતિવાદીએ ભારત સરકારના અવર સચિવ દ્વારા તેની ફરિયાદને નકારી કાઢવા સામે જમ્મુ અને કાશ્મીર હાઈકોર્ટમાં એસડબલ્યુપી નંબર ૧૫૭૩/૨૦૦૧ તરીકે રિટ અરજી દાખલ કરી હતી. આ રિટ પિટિશનને હાઈકોર્ટ દ્વારા ૧૧/૧૦/૨૦૦૬ ના આદેશ દ્વારા મંજૂરી આપવામાં આવી હતી, જેમાં અંડર સેક્રેટરીના આદેશને રદ કરવામાં આવ્યો હતો, જેણે પ્રતિવાદીના રાજીનામાને નકારી કાઢ્યો હતો અને સેનાને રાજીનામાના કેસ પર નવેસરથી વિચાર કરવાનો નિર્દેશ આપ્યો હતો.ત્યારબાદ પ્રતિવાદીનું રાજીનામું ૩૧/૦૧/૨૦૦૭ ના આદેશ/સંદેશાવ્યવહાર દ્વારા સ્વીકારવામાં આવ્યું હતું, જો કે, એવું કહેવામાં આવ્યું હતું કે તે રજાના રોકડકરણ સિવાય કોઈ પણ અંતિમ લાભ માટે હકદાર નથી (અંતિમ લાભોનો ઇનકાર એ સશસ્ત્ર દળ ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષ વિષય હતો). પ્રતિવાદીનું નામ આર્મી મેડિકલ કોર્પ્સમાંથી ૨૨/૦૪/૨૦૦૭ ના હિલચાલના આદેશ દ્વારા, ૨૩/૦૪/૨૦૦૭ થી અસર સાથે દૂર કરવામાં આવ્યું હતું.

૨.૧ ત્યારબાદ પ્રતિવાદીએ જમ્મુ અને કાશ્મીર હાઈકોર્ટ સમક્ષ ગ્રેયુટી અને પેન્શન આપવા માટે એસડબલ્યુપી નંબર ૪૫૪/૨૦૦૮ તરીકે રિટ પિટિશનને પસંદ કરી હતી, જે બાદમાં સશસ્ત્ર દળ ટ્રિબ્યુનલમાં ટીએ નંબર ૨૫/૨૦૧૭ તરીકે ટ્રાન્સફર કરવામાં આવી હતી. વિવાદિત ચુકાદા અને તારીખ ૦૯/૦૨/૨૦૧૮ ના આદેશ દ્વારા, વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલે પેન્શન રેગ્યુલેશન્સના રેગ્યુલેશન ૧૫ હેઠળ "મોડા પ્રવેશ કરનાર" તરીકે ૧૫ વર્ષ તરીકે લાયકાત ધરાવતી સેવા લેતા અંતિમ/પેન્શનરી લાભો માટે પ્રતિવાદીના દાવાની પ્રક્રિયા કરવા માટે અપીલકર્તાઓને નિર્દેશ કરતી ઉપરોક્ત ટ્રાન્સફર અરજીનો નિકાલ કર્યો છે. અપીલ કરવાની તે રજા પણ વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા ૨૫/૦૩/૨૦૧૯ ના આદેશ દ્વારા રદ કરવામાં આવી છે.

૨.૨ પેન્શન રેગ્યુલેશનના રેગ્યુલેશન ૧૫ હેઠળ "મોડા પ્રવેશ કરનાર" તરીકે લાયકાત ધરાવતી સેવામાં ૧૫ વર્ષ તરીકે સેવા લેતા અંતિમ/પેન્શનરી લાભો માટેના પ્રતિવાદીના દાવાની પ્રક્રિયા કરવા માટે અપીલકર્તાઓને નિર્દેશ આપતા વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા પસાર કરાયેલા વિવાદિત ચુકાદા અને આદેશથી વ્યથિત અને અસંતુષ્ટ ભારત સંઘ અને અન્ય લોકોએ વર્તમાન અપીલને પ્રાધાન્ય આપ્યું છે.

૩. ભારતના વિજ્ઞાન એડિશનલ સોલિસિટર જનરલ સુશ્રી માધવી દીવાન અપીલકર્તાઓ વતી હાજર થયા હતા અને શ્રી વિકાસ સિંહ, વિજ્ઞાન વરિષ્ઠ વકીલ પ્રતિવાદી વતી હાજર થયા હતા.

૩.૧ સુશ્રી માધવી દીવાન, વિજ્ઞાન એ. એસ. જી. એ ભારપૂર્વક રજૂઆત કરી છે કે કેસની હકીકતો અને સંજોગોમાં, વિજ્ઞાન ટ્રિબ્યુનલે અપીલકર્તાઓને પેન્શન રેગ્યુલેશન્સના રેગ્યુલેશન ૧૫ હેઠળ "મોડા પ્રવેશ કરનાર" તરીકે ૧૫ વર્ષની લાયકાત ધરાવતી સેવા તરીકે અંતિમ/પેન્શનરી લાભો માટેના પ્રતિવાદીના દાવાને ધ્યાનમાં લેવાનો નિર્દેશ આપીને ભૌતિક રીતે ભૂલ કરી છે.

૩.૨ તે ભારપૂર્વક રજૂ કરવામાં આવે છે કે જેમ કે વિજ્ઞાન ટ્રિબ્યુનલે ખોટું નિરીક્ષણ કર્યું છે કે પ્રતિવાદીએ "સ્વૈચ્છિક નિવૃત્તિ" માટેની વિનંતી રજૂ કરી છે. એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે તે "સ્વૈચ્છિક નિવૃત્તિ" નો કેસ ન હતો, પરંતુ તે બઢતીની સંભાવનાઓના અભાવના આધારે પ્રતિવાદી દ્વારા "રાજીનામું" નો કેસ હતો.

૩.૩ એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે તે પણ પ્રતિવાદી વતી વિજ્ઞાન ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષ કેસ ન હતો કે તેણે "સ્વૈચ્છિક નિવૃત્તિ" માટે અરજી રજૂ કરી.

હાઈકોર્ટ/વિજ્ઞાન ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષની અરજીમાં કેટલાક દાવાઓ પર રિલાયન્સ મૂકવામાં આવ્યું છે જેમાં તેમણે સ્પષ્ટપણે જણાવ્યું છે કે તેમણે બઢતીના માર્ગના અભાવે "રાજીનામું" આપ્યું છે.

૩.૪ એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે તે "સેવામાંથી સ્વૈચ્છિક રાજીનામું" નો કેસ હોવાથી, પ્રતિવાદી પેન્શન રેગ્યુલેશન્સના રેગ્યુલેશન ૧૫ હેઠળ "મોડા પ્રવેશ કરનાર" તરીકે લાભ મેળવવા માટે હકદાર રહેશે નહીં.

૩.૫ એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે અન્યથા સંબંધિત સમયે પણ પ્રતિવાદીએ "સ્વૈચ્છિક નિવૃત્તિ" ના હેતુ માટે લાયકાત સેવા પૂર્ણ કરી નથી. એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે આમ જે તારીખે પ્રતિવાદીએ ૧૫/૦૪/૨૦૦૦ પર રાજીનામાની અરજી રજૂ કરી હતી, તે અકાળ નિવૃત્તિ માટે પણ પાત્ર ન હતો.તે રજૂ કરવામાં આવે છે કે તેથી તે "સ્વૈચ્છિક રાજીનામું" નો કેસ હતો અને "સ્વૈચ્છિક નિવૃત્તિ" નો નહીં.

૩.૬ એવું રજૂ કરવામાં આવે છે કે જ્યારે પ્રતિવાદીએ ૧૫/૦૪/૨૦૦૦ પર પોતાનું રાજીનામું આપ્યું હતું, ત્યારે તેણે માત્ર ૧૫ વર્ષ અને ૨૭ દિવસ માટે સેવા આપી હતી.એવું રજૂ કરવામાં આવે છે કે જો પ્રતિવાદીએ સ્વેચ્છાએ

રાજીનામું ન આપ્યું હોત અને ૩૧/૦૫/૨૦૧૪ પર નિવૃત્તિ વય (એટલે કે લેફ્ટનન્ટ કર્નલ માટે ૫૬ વર્ષ) પર નિવૃત્ત ન થયો હોત, તો તેણે ૨૨ વર્ષ ૨ મહિના અને ૨ દિવસની સેવા આપી હોત. એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે જ્યારે પ્રતિવાદીએ રાજીનામું આપ્યું હતું, ત્યારે તેણે નિયમન રૂપ (એ) એટલે કે ૨૦ વર્ષ મુજબ લઘુતમ લાયકાત સેવા પૂર્ણ કરી નહોતી. એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે તેથી પ્રતિવાદીએ "વિલંબિત પ્રવેશકર્તા" તરીકે નિયમન ૧૫નો આશ્રય લીધો હતો. એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે નિયમન રૂપ (એ) હેઠળ નિવૃત્તિ પેન્શન માટે પાત્ર બનવા માટે લઘુતમ લાયકાત સેવા ૨૦ વર્ષ છે. એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે નિવૃત્તિ વય પ્રાપ્ત કરવા પર ફરજિયાત નિવૃત્તિના કિસ્સામાં જ જ્યાં નિર્ધારિત વય મર્યાદાને કારણે અધિકારી માટે ૨૦ વર્ષ પૂર્ણ કરવું અશક્ય હોય ત્યાં આવા "વિલંબિત પ્રવેશકર્તાઓ" ને ૫ વર્ષની છૂટ આપવામાં આવે છે જે ઓછામાં ઓછી ૧૫ વર્ષની સેવા પૂર્ણ કર્યા પછી પણ નિવૃત્ત વ્યક્તિની કમાણી કરી શકે છે.

૩.૭ તે રજૂ કરવામાં આવે છે કે તેથી તે "સ્વૈચ્છિક રાજીનામું" નો કેસ હતો અને "સ્વૈચ્છિક નિવૃત્તિ/નિવૃત્તિ" નો કેસ ન હતો. પ્રતિવાદીને "મોડો પ્રવેશ કરનાર" ન કહી શકાય અને તેથી તે પેન્શન રેગ્યુલેશન્સના રેગ્યુલેશન ૧૫ હેઠળ લાભ મેળવવા માટે હકદાર રહેશે નહીં.

૩.૮ વધુમાં એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે વર્તમાન કેસમાં વિદ્વાન સશસ્ત્ર દળ ટ્રિબ્યુનલે "સ્વૈચ્છિક રાજીનામું" ના વર્તમાન કેસને "સ્વૈચ્છિક નિવૃત્તિ" તરીકે ગણવામાં ભૂલ કરી છે.એવું રજૂ કરવામાં આવે છે કે "સ્વૈચ્છિક રાજીનામું" અને "સ્વૈચ્છિક નિવૃત્તિ" વચ્ચે મોટો તફાવત છે.રિલાયન્સને બીએસઈએસ ચમુના પાવર લિમિટેડ વિરુદ્ધ ઘનશ્યામ ચંદ શર્માના કેસમાં આ અદાલતના નિર્ણય પર મૂકવામાં આવ્યું છે.(૨૦૨૦) ૩ એસ. સી. સી. ૩૪૬ (ફકરા ૧૩ અને ૧૪).

૩.૯ અપીલકર્તાઓ વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન એએસજી સુશ્રી માધવી દીવાન દ્વારા આગળ રજૂ કરવામાં આવ્યું છે કે, હાલમાં એમ ધારીને કે પ્રતિવાદીએ "સ્વૈચ્છિક નિવૃત્તિ" માટે અરજી કરી છે, તે કિસ્સામાં પણ, ૧૫/૦૪/૨૦૦૦ પર તેમણે અકાળ નિવૃત્તિના હેતુ માટે લાયકાત સેવા પૂર્ણ કરી નથી.

૩.૧૦ હવે જ્યાં સુધી પ્રતિવાદી વતી સૈન્યના પેન્શન રેગ્યુલેશન્સ, ૨૦૦૮ના રેગ્યુલેશન ૧૯ (એચ) અને ૧૯ (જે) પર મૂકવામાં આવેલી નિર્ભરતા અંગેના જવાબી સોગંદનામામાં એવું કહેવામાં આવ્યું છે કે કેન્દ્રીય સ્વાયત્ત સંસ્થામાં સેવાનો સમયગાળો તેમજ અનુસ્નાતક લાયકાતના કબજાના સંદર્ભમાં અધિકારીને આપવામાં આવેલી કમિશનની અગાઉની તારીખનો સમયગાળો પણ

ગણતરીપાત્ર પેન્શનપાત્ર સેવામાં ગણવામાં આવશે, તે રજૂ કરવામાં આવે છે કે ઉપરોક્ત રેગ્યુલેશન્સ, ૨૦૦૮ લાગુ થશે નહીં કારણ કે પ્રતિવાદીએ વર્ષ ૨૦૦૦માં રાજીનામું આપ્યું હતું અને તેમનું નામ પણ સેનામાંથી કાઢી નાખવામાં આવ્યું હતું. વર્ષ ૨૦૦૭માં મેડિકલ કોર્પ્સ અને તેથી પેન્શન નિયમો ૧૯૬૧ લાગુ થશે. એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે, આ અદાલત સમક્ષ કાઉન્ટર એફિડેવિટ દાખલ કરતા પહેલા આવી અરજી લેવામાં આવી ન હતી અને યોગ્ય રીતે લેવામાં આવી ન હતી કારણ કે પેન્શન રેગ્યુલેશન્સ ૨૦૦૮ લાગુ થશે નહીં.

૩.૧૧ વધુમાં એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે લાગુ પડતા નિયમો, એટલે કે તારીખ ૨૬/૦૩/૧૯૯૮ ના એ.એમ.સી. અધિકારીઓની સેવામાંથી અકાળ નિવૃત્તિ/રાજીનામાને ધ્યાનમાં લેતા, જો કોઈ વ્યક્તિએ કારકિર્દી/બઢતીની સંભાવનાઓના અભાવના આધારે રાજીનામું આપ્યું હોય તો તે અકાળ નિવૃત્તિ/રાજીનામાની સ્વીકૃતિ માટેનું કારણ ન હોઈ શકે અને જે અધિકારીઓને રાજીનામું આપવાની મંજૂરી આપવામાં આવી છે તેઓ અંતિમ લાભ મેળવવા માટે હકદાર નથી, જો કે, તેઓ સંચિત વાર્ષિક રજાના રોકડકરણનો લાભ લેવા માટે પાત્ર છે. તે રજૂ કરવામાં આવે છે કે તેથી માત્ર પ્રતિવાદી જ પેન્શન રેગ્યુલેશન ૧૫ નો લાભ લેવા માટે અયોગ્ય ન હતો, પરંતુ ઉપરોક્ત રેગ્યુલેશન્સ/નિયમો અનુસાર કોઈપણ અંતિમ લાભો માટે પણ અયોગ્ય હતો.

૩.૧૨ એ. એસ. જી. દ્વારા જાણીતાં સુશ્રી માધવી દીવાન દ્વારા આગળ રજૂ કરવામાં આવ્યું છે કે પ્રતિવાદી દ્વારા રજૂ કરવામાં આવેલી અરજી પર નિર્ણય લેવા માટે સત્તામંડળને સાત વર્ષનો સમય લાગ્યો હોવાના વિદ્વત ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા કરવામાં આવેલા અવલોકનો પણ હકીકતમાં ખોટા છે. એવું રજૂ કરવામાં આવે છે કે પ્રતિવાદીએ ૧૫/૦૪/૨૦૦૦ પર રાજીનામું આપ્યું હતું અને તેને ડી.જી, તબીબી સેવાઓ (સેના) દ્વારા ૦૪/૦૯/૨૦૦૦ પર નકારી કાઢવામાં આવ્યું હતું અને પ્રતિવાદીએ પણ ૨૪/૦૩/૨૦૦૧ પર રાજીનામું નકારી કાઢવા સામે વૈધાનિક ફરિયાદ દાખલ કરી હતી. એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે, તેથી, રાજીનામાની અરજી નક્કી કરવામાં સત્તામંડળ તરફથી કોઈ વિલંબ થયો ન હતો.

૩.૧૩. ઉપરોક્ત રજૂઆતો કરીને અને ઉપરોક્ત નિર્ણય પર આધાર રાખીને, વર્તમાન અપીલને મંજૂરી આપવા માટે પ્રાર્થના કરવામાં આવે છે.

૪. પ્રતિવાદી વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી વિકાસ સિંહ દ્વારા વર્તમાન અપીલનો વિરોધ કરવામાં આવ્યો છે.

જ.૧ તે ભારપૂર્વક રજૂ કરવામાં આવે છે કે કેસના તથ્યો અને સંજોગોમાં, વિદ્વત ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા યોગ્ય રીતે અવલોકન કરવામાં આવ્યું છે તેમ, પ્રતિવાદી નિયમન ૧૫ હેઠળ "વિલંબિત પ્રવેશકર્તા" તરીકે લાભ મેળવવા તેમજ પેન્શન રેગ્યુલેશન્સ, ૨૦૦૮ ના નિયમન ૧૯ (એચ) નો લાભ મેળવવા માટે હકદાર રહેશે.એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે, જેમ કે, પેન્શન રેગ્યુલેશન્સ, ૨૦૦૮નું રેગ્યુલેશન ૧૯ એ પેન્શન રેગ્યુલેશન્સ, ૧૯૬૧ની સમાન સામગ્રી છે.

જ.૨ એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે પેન્શન રેગ્યુલેશન્સ, ૨૦૦૮ અનુસાર, ગાંધી મેડિકલ કોલેજ, ભોપાલ (એક સરકારી કોલેજ) સાથે રિસર્ચ સ્કોલર તરીકે અને બી. એચ. ઈ. એલ. સાથે મેડિકલ ઓફિસર તરીકે પ્રતિવાદીની પૂર્વ-કમિશન સેવા, કુલ ૬ વર્ષ ૪ મહિના અને ૬ દિવસની તેની કુલ લાયકાત ધરાવતી પેન્શનપાત્ર સેવા માટે પણ ગણવી જોઈએ.એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે આમ પ્રતિવાદીની કુલ લાયકાત ધરાવતી પેન્શનપાત્ર સેવા ૨૨ વર્ષ ૧૧ મહિના અને ૨ દિવસ (૧૫ વર્ષ ૨૭ દિવસની સૈન્ય સેવા + ૬ વર્ષ ૪ મહિના અને ૬ દિવસની પૂર્વ-કમિશન સેવા + દોઢ વર્ષની પૂર્વ-તારીખની વરિષ્ઠતા) આવે છે.

જ.૩ વધુમાં એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે અન્યથા પણ વિદ્વત ટ્રિબ્યુનલે પ્રતિવાદીના કેસને વિવાદિત ચુકાદાના પેરા ૪ માં ઉલ્લેખિત વિચિત્ર

તથ્યો અને સંજોગોમાં "મોડા પ્રવેશ કરનાર" તરીકે ગણ્યો હતો, જે નીચે મુજબ છે:

i) અપીલકર્તાઓ દ્વારા સ્વીકારવામાં આવ્યું છે તેમ, તે સમયે સેનામાં તબીબી-નિષ્ણાતની તીવ્ર અછતને પહોંચી વળવા માટે સંગઠનાત્મક હિતમાં પ્રતિવાદીને ૩૯ વર્ષ ૨ મહિનાની અંતમાં પી. સી. આપવામાં આવી હતી, જેથી મહત્તમ વય મર્યાદામાં છૂટછાટ આપવામાં આવી હતી.

ii) સમય જતાં, તબીબી નિષ્ણાતો સેનામાં વધારાના બની ગયા હતા, જેના કારણે બઢતી/કારકિર્દીની પ્રગતિમાં તીવ્ર સ્થિરતા આવી હતી અને આંતરિક નિષ્ણાત અભ્યાસક્રમો કરવાની તકનો અભાવ હતો, જેના કારણે પ્રતિવાદીને સેના પાસેથી પૂર્વ-પરિપક્વ મુક્તિ મેળવવા માટે પ્રેરિત કરવામાં આવ્યા હતા જેથી તે નાની ઉંમરે તેની કારકિર્દી અન્યત્ર સ્થાપિત કરી શકાય.

iii) પ્રતિવાદી ૪૨ વર્ષનો હતો જ્યારે તેણે ૧૫/૦૪/૨૦૦૦ પર પૂર્વ-પરિપક્વ વિભાજન માટે અરજી કરી હતી, જેને શરૂઆતમાં સૈન્યમાં તબીબી

નિષ્ણાતોની અછત હોવાના ખોટા આધાર પર અપીલકર્તાઓ દ્વારા નકારી કાઢવામાં આવી હતી; અને

iv) અપીલકર્તાઓએ પ્રતિવાદીની વિનંતી સ્વીકારવામાં અતિશય વિલંબ કર્યો હતો, જે માત્ર જમ્મુ અને કાશ્મીર ઉચ્ચ ન્યાયાલયની દયાળુ સંડોવણી સાથે થયું હતું અને તે મુજબ જ્યારે પ્રતિવાદીને સેનામાંથી મુક્ત કરવામાં આવ્યો ત્યાં સુધીમાં તે ૪૯ વર્ષની વય પાર કરી ચૂક્યો હતો, જે તેની પ્રેક્ટિસ સ્થાપિત કરવા અથવા નવી કારકિર્દી શરૂ કરવા માટે ખૂબ મોડું થયું હતું.

૪.૪ શ્રી વિકાસ સિંહ, વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ દ્વારા આગળ રજૂ કરવામાં આવ્યું છે કે, જેમ કે, પેન્શન નિયમો, ૨૦૦૮ લાગુ થશે. એવું રજૂ કરવામાં આવે છે કે આ અદાલત દ્વારા ડી. એસ. નકારા વિરુદ્ધ ભારત સંઘ (૧૯૮૩) ૧ એસ. સી. સી. ૩૦૫ અને કે. જે. એસ. બુટ્ટર વિરુદ્ધ ભારત સંઘ (૨૦૧૧) ૧૧ એસ. સી. સી. ૪૨૯ના કેસોમાં નવા પેન્શન નિયમો હેઠળ લાભ આપવાના હેતુસર આપેલા ચુકાદા મુજબ, નિવૃત્તિની તારીખ અપ્રસ્તુત છે, જો કે સુધારેલી યોજના નવા પેન્શન નિયમોમાં ઉદ્દેખિત તારીખથી અમલમાં રહેશે, પરંતુ નિર્દિષ્ટ તારીખ પછી નિવૃત્ત થનારા પેન્શનરોને પણ તેની મર્યાદા લાગુ પડશે અને તેમનું પેન્શન ઉપરોક્ત ચોક્કસ તારીખથી લાગુ થશે.

૪.૫ ભારત સંઘ વિરુદ્ધ લેફ્ટનન્ટ કર્નલ પી. એસ. ભાર્ગવ, (૧૯૯૭) ૨ એસ. સી. સી. ૨૮ (પરિચ્છેદ ૭, ૧૮ થી ૨૦) ના કેસમાં આ અદાલતના નિર્ણય પર આધાર રાખીને, એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે સૈન્યના સંદર્ભમાં આ અદાલત દ્વારા આપવામાં આવેલા ચુકાદા મુજબ, "રાજીનામું" અને "સ્વૈચ્છિક નિવૃત્તિ" વચ્ચે કોઈ તફાવત નથી કારણ કે બંને કિસ્સાઓમાં સૈન્યના કર્મચારીને સેવા છોડવા માટે સરકારની પૂર્વ પરવાનગીની જરૂર પડશે. એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે આ અદાલતે એવું પણ માન્યું છે કે આર્મી હેડક્વાર્ટર દ્વારા બહાર પાડવામાં આવેલ નીતિ પત્ર, જેનાથી સેવામાં રાજીનામું આપનારા વ્યક્તિઓને પેન્શન અને અન્ય અંતિમ લાભોનો ઇનકાર કરવામાં આવે છે, તે પેન્શન નિયમોની વિરુદ્ધ હોવાની અસર આપી શકાતી નથી, જેમાં આવી શરત નથી.

૪.૬ એવું રજૂ કરવામાં આવે છે કે અન્યથા પણ પ્રતિવાદીએ અપીલકર્તાઓ દ્વારા સૂચવવામાં આવેલા મુદ્દિત ફોર્મ પર ૧૫/૦૪/૨૦૦૦ પર તેમની અરજી સબમિટ કરી હતી, જેના પર "રાજીનામું" અને "અકાળ નિવૃત્તિ" ના બંને વિકલ્પો છપાયેલા છે. એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે પ્રતિવાદીનો વાસ્તવિક ઇરાદો અકાળ નિવૃત્તિ લેવાનો હતો પરંતુ તેમને કહેવામાં આવ્યું હતું કે તે સમયે તેમની ૧૦ વર્ષથી ઓછી સેવા હોવાથી, ૨૬/૦૩/૧૯૯૮ ના રોજની

આર્મી હેડક્વાર્ટર પોલિસીના પેરા ૭ અને ૧૩ મુજબ, ૧૦ વર્ષની સેવા પહેલાં અકાળ મુક્તિને "રાજીનામું" તરીકે ઓળખાવવી પડશે અને "અકાળ નિવૃત્તિ" તરીકે નહીં.તે રજૂ કરવામાં આવે છે તેથી તેમની અરજીને "રાજીનામું" તરીકે ગણવામાં આવી હતી અને ઉપરોક્ત તકનીકી કારણોસર "અકાળ નિવૃત્તિ" તરીકે નહીં, તેમ છતાં પ્રતિવાદીનો રાજીનામું આપવાનો કોઈ ઇરાદો નથી અને તેથી તેના સેવા લાભો, જો કોઈ હોય તો, ગુમાવે છે.

૪.૭ ઉપરોક્ત રજૂઆતો કરીને અને ઉપરોક્ત નિર્ણયો પર આધાર રાખીને, વર્તમાન અપીલને રદ કરવાની પ્રાર્થના કરવામાં આવે છે.

૫. અમે સંબંધિત પક્ષોના વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલને લાંબા સમય સુધી સાંભળ્યા છે.

આ અદાલતની વિચારણા માટે પૂછવામાં આવેલો ટૂંકો પ્રશ્ન એ છે કે, શું કેસની હકીકતો અને સંજોગોમાં, પ્રતિવાદી "મોડા પ્રવેશ કરનાર" તરીકે પેન્શન રેગ્યુલેશન, ૧૯૬૧ ના રેગ્યુલેશન ૧૫ નો લાભ મેળવવા માટે હકદાર છે અને તેથી પેન્શનરી લાભો મેળવવા માટે હકદાર છે?

આ અદાલતની વિચારણા માટે જે આકસ્મિક પ્રશ્ન પૂછવામાં આવ્યો છે તે એ છે કે શું પ્રતિવાદી દ્વારા ૧૫/૦૪/૨૦૦૦ પર આપવામાં આવેલ રાજીનામાને "રાજીનામું" અથવા "સ્વૈચ્છિક નિવૃત્તિ" કહી શકાય.

૫.૧ ઉપરોક્ત મુદ્દાઓને ધ્યાનમાં લેતી વખતે, પુનરાવર્તનની કિંમત પર પણ, કેટલીક તારીખો અને ઘટનાઓને ધ્યાનમાં લેવાની જરૂર છે, જે નીચે મુજબ છે:

- i) પ્રતિવાદીએ ૧૫/૦૪/૨૦૦૦ પર પ્રચારાત્મક પાસાઓના અભાવના આધારે રાજીનામું આપવા માટે અરજી કરી હતી (હવે પ્રતિવાદી અનુસાર તે સ્વૈચ્છિક નિવૃત્તિ માટેની વિનંતી હતી);
- ii) રાજીનામાની અરજી ડી.જી, તબીબી સેવાઓ (સેના) દ્વારા ૦૪/૦૯/૨૦૦૦ પર નકારી કાઢવામાં આવી હતી;
- iii) પ્રતિવાદીએ ૨૪/૦૩/૨૦૦૧ પર તેમના રાજીનામાની અસ્વીકાર સામે વૈધાનિક ફરિયાદ દાખલ કરી;
- iv) પ્રતિવાદીની વૈધાનિક ફરિયાદ ભારત સરકારના અવર સચિવ દ્વારા ૧૪/૦૩/૨૦૦૨ પર નકારી કાઢવામાં આવી હતી;

v) જમ્મુ અને કાશ્મીરની ઉચ્ચ અદાલતે ૧૧/૧૦/૨૦૦૬ ના ચુકાદા અને આદેશ દ્વારા અવર સચિવના આદેશને રદ કર્યો હતો, જેમણે પ્રતિવાદીનું રાજીનામું નકારી કાઢ્યું હતું અને પરિણામે વિભાગને રાજીનામાના કેસને નવેસરથી ધ્યાનમાં લેવાનો નિર્દેશ આપ્યો હતો;

vi) પ્રતિવાદીનું રાજીનામું હાઈકોર્ટના આદેશને અનુસરીને ૩૧/૦૧/૨૦૦૭ ના સંદેશાવ્યવહાર/પત્ર દ્વારા સ્વીકારવામાં આવ્યું હતું, જો કે, એવું કહેવામાં આવ્યું હતું કે પ્રતિવાદી રજાના રોકડકરણ સિવાય કોઈપણ અંતિમ લાભ માટે હકદાર નથી;

vii) પ્રતિવાદીનું નામ આર્મી મેડિકલ કોર્પ્સમાંથી મૂવમેન્ટ ઓર્ડર દ્વારા ૨૩/૦૪/૨૦૦૭ થી અસરથી દૂર કરવામાં આવ્યું હતું;

viii) આર્મી હેડક્વાર્ટર પોલિસી તારીખ ૨૬/૦૩/૧૯૯૮ ના પેરા ૭ અને ૧૩ મુજબ, અકાળ નિવૃત્તિના હેતુ માટે લાયકાત સેવા ૧૦ વર્ષની સેવા હતી, અન્યથા તેમની અરજીને "રાજીનામું" તરીકે ઓળખાવવી પડશે;

ix) સ્વીકાર્યું છે કે પ્રતિવાદીએ જ્યારે પોતાનું રાજીનામું આપ્યું ત્યારે તેણે ૧૫/૦૪/૨૦૦૦ પર દસ વર્ષની સેવા પૂર્ણ કરી ન

હતી અને તેથી તે "સ્વૈચ્છિક નિવૃત્તિ" માટે અરજી કરવા માટે પાત્ર ન હતો;

x) જ્યારે પ્રતિવાદીએ ૧૫/૦૪/૨૦૦૦ પર રાજીનામું આપવા માટે અરજી કરી હોય, ત્યારે પ્રતિવાદીએ માત્ર ૧૫ વર્ષ અને ૨૭ દિવસ માટે સેવા આપી હતી; અને

xi) નિયમન ૨૫ (એ) અનુસાર નિવૃત્ત પેન્શન મેળવવા માટે વાસ્તવમાં પ્રદાન કરવામાં આવેલી લાયકાત સેવાનો લઘુત્તમ સમયગાળો ૨૦ વર્ષનો રહેશે, જો કે, જો કોઈ અધિકારી "મોડો પ્રવેશ કરનાર" હોય, જેમણે ઓછામાં ઓછી ૧૫ વર્ષ સુધી સેવા આપી હોય અને નિયમન ૧૫ મુજબ ઓછામાં ઓછી ૧૫ વર્ષની કમિશન સેવા (વાસ્તવિક) સાથે ફરજિયાત નિવૃત્તિ માટે નિર્ધારિત વય મર્યાદા સુધી પહોંચ્યા પછી નિવૃત્ત થયા હોય.

૬. આ કેસને નિયમન ૧૫ની અંદર લાવવા અને "મોડા પ્રવેશ કરનાર" તરીકે લાભ મેળવવા માટે, પ્રતિવાદી વતી એવો કેસ છે કે ૧૫/૦૪/૨૦૦૦ પર દાખલ કરવામાં આવેલી તેમની અરજી "રાજીનામું" માટેની અરજી ન હતી, પરંતુ તે "સ્વૈચ્છિક નિવૃત્તિ" માટેની વિનંતી હતી. પ્રતિવાદી વતી રજૂઆત કે જે ૧૫/૦૪/૨૦૦૦ પર ટેન્ડર કરવામાં આવ્યું હતું તે "રાજીનામું" માટેની અરજી

ન હતી પરંતુ તે "સ્વૈચ્છિક નિવૃત્તિ" માટેની અરજી હતી તેમાં કોઈ તથ્ય નથી અને તેને નીચેના કારણોસર સ્વીકારી શકાતી નથી:

i) "સ્વૈચ્છિક નિવૃત્તિ" ના હેતુ માટે લાયકાત ધરાવતી સેવા ઓછામાં ઓછી ૧૦ વર્ષની સેવા છે.૧૫/૦૪/૨૦૦૦ પર, પ્રતિવાદીએ ૧૦ વર્ષની સેવા પૂર્ણ કરી ન હતી અને તેથી તે "સ્વૈચ્છિક નિવૃત્તિ" માટે અરજી કરવા માટે પાત્ર ન હતો અને તેથી ૧૫/૦૪/૨૦૦૦ પર પણ તે "સ્વૈચ્છિક નિવૃત્તિ" માટે અરજી કરી શક્યો ન હોત;

ii) ૧૫/૦૪/૨૦૦૦ તારીખની અરજીમાં દર્શાવેલું કારણ પ્રચારના પાસાઓનો અભાવ હતો.જમ્મુ અને કાશ્મીરની ઉચ્ચ અદાલતે પણ તેના ૧૧/૧૦/૨૦૦૬ ના ચુકાદા અને આદેશમાં, જે પ્રતિવાદી દ્વારા દાખલ કરવામાં આવ્યો હતો, ખાસ કરીને પ્રતિવાદી વતી રજૂઆતની નોંધ લીધી હતી કે "અરજદાર પછીના તબક્કે આયોગમાં જોડાયો હોવાથી તેને પ્રથમ પસંદગીમાં, એટલે કે આર્મી મેડિકલ કોર્પ્સમાં કર્નલના હોદ્દા પર બઢતીની કોઈ તક નથી.અરજદારે ૧૫ મી એપ્રિલ, ૨૦૦૦ ના રોજ પ્રતિવાદીઓ સમક્ષ અરજી દાખલ કરી હતી, જેમાં બઢતીની સંભાવનાઓની અનુપલબ્ધતા અને તકનીકી કૌશલ્ય પ્રાપ્ત કરવા માટે

અયોગ્યતાના આધારે સેનામાંથી 'રાજનામું' માંગ્યું હતું. ઉચ્ચ અદાલતે પણ તેના ૧૧/૧૦/૨૦૦૬ તારીખના ચુકાદા અને આદેશમાં પ્રતિવાદી દ્વારા ૧૫/૦૪/૨૦૦૦ તારીખે રજૂ કરવામાં આવેલી અરજીને "રાજનામું" માટેની અરજી તરીકે ગણાવી અને ધ્યાનમાં લીધી અને તે આધાર પર આગળ વધ્યું.ઉચ્ચ અદાલત સમક્ષ દાખલ કરવામાં આવેલી અનુગામી અરજી એસડબલ્યુપી ૪૫૪/૨૦૦૮ હોવા છતાં, પ્રતિવાદીએ ક્યારેય દલીલ કરી ન હતી કે તે "સ્વૈચ્છિક નિવૃત્તિ" માટેની અરજી હતી.જો આપણે રિટ પિટિશનમાં નિવેદનો જોઈએ તો પ્રતિવાદી દ્વારા ઉપયોગમાં લેવાતા સમગ્ર શબ્દ "રાજનામું" છે.તેથી, માત્ર એક વિચાર પછી અને નિયમન ૧૫ હેઠળ "મોડા પ્રવેશ કરનાર" નો લાભ મેળવવા માટે, હવે પ્રતિવાદી વતી કેસ છે કે તે સમયે તેનો અર્થ "સ્વૈચ્છિક નિવૃત્તિ" માટે પ્રાર્થના કરવાનો હતો અને તે "રાજનામું" માટેની અરજી નહોતી;

iii) તારીખ ૨૬/૦૩/૧૯૯૮ ના એ.એમ.સી. અધિકારીઓની અકાળ નિવૃત્તિ/રાજનામું માટે લાગુ નિયમો અનુસાર પણ, કારકિર્દીની સંભાવનાઓના અભાવના આધારે અકાળ નિવૃત્તિ/રાજનામું માંગવાની અધિકારીની વિનંતી સ્વીકારવામાં આવશે નહીં અને જો અધિકારીઓને રાજનામું આપવાની મંજૂરી

આપવામાં આવે તો પણ તેઓ અંતિમ/પેન્શનરી લાભો મેળવવા માટે હકદાર નથી; અને

iv) પ્રતિવાદી વતી દાખલ કરાયેલ ૧૫/૦૮/૨૦૨૧ તારીખની લેખિત રજૂઆતના પેરા ૬ પરથી પણ, તે જોઈ શકાય છે કે પ્રતિવાદીએ સ્વીકાર્યું છે કે ૧૫/૦૪/૨૦૦૦ પર તે "સ્વૈચ્છિક નિવૃત્તિ" માટે પાત્ર ન હતો અને તેથી તેણે તકનીકી કારણમાંથી બહાર નીકળવા માટે "રાજીનામું" શબ્દનો ઉપયોગ કર્યો હતો.તેથી, એવું કહી શકાય કે તેમણે સ્વીકાર્યું છે કે ૧૫/૦૪/૨૦૦૦ પર તેમણે "સ્વૈચ્છિક નિવૃત્તિ" માટેના માપદંડોનું પાલન કર્યું ન હતું કારણ કે તે દિવસે તેમણે ૧૦ વર્ષની સેવા પૂર્ણ કરી ન હતી.

તેથી, ઉપરોક્ત તથ્યો પરથી, એકમાત્ર નિષ્કર્ષ એ હશે કે ૧૫/૦૪/૨૦૦૦ પર પ્રતિવાદીએ બઢતીના માર્ગો/પાસાઓના અભાવને કારણે "રાજીનામું" આપ્યું હતું અને તે "સ્વૈચ્છિક નિવૃત્તિ" નો કેસ ન હતો.

૭. "રાજીનામું" અને "સ્વૈચ્છિક નિવૃત્તિ" વચ્ચે પણ તફાવત છે.કોઈ વ્યક્તિ તેની સેવા દરમિયાન કોઈપણ સમયે રાજીનામું આપી શકે છે, જો કે, કોઈ

અધિકારી લાયકાતના માપદંડોને પૂર્ણ ન કરે ત્યાં સુધી અકાળ/સ્વૈચ્છિક નિવૃત્તિ માટે પૂછી શકતો નથી.

૮. આ અદાલતને સિનિયર ડિવિઝનલ મેનેજર, એલ. આઈ. સી. વિરુદ્ધ શ્રી લાલ મીણાના કેસ જેનો અહેવાલ (૨૦૧૯) ૪ એસ. સી. સી. ૪૭૯માં આપવામાં આવ્યો હતો જેમાં "રાજીનામું" અને "સ્વૈચ્છિક નિવૃત્તિ" વચ્ચેના તફાવત પર વિચાર કરવાનો પ્રસંગ મળ્યો હતો, જે પછીથી આ અદાલત દ્વારા બીએસઈએસ યમુના પાવર લિમિટેડ (સુપ્રા) ના કેસમાં અનુસરવામાં આવ્યો છે. ફકરા ૨૨ માં, તે નીચે મુજબ અવલોકન અને રાખવામાં આવે છે:

“૨૨. આપણી સામેના વિવાદના સંદર્ભમાં સિદ્ધાંતો આરબીઆઈ વિરુદ્ધ સેસિલ ડેનિસ સોલોમન [આરબીઆઈ વિરુદ્ધ સેસિલ ડેનિસ સોલોમન, (૨૦૦૪) ૯ એસસીસી ૪૬૧ ૨૦૦૪ એસસીસી (એલ અને એસ) ૭૩૭] માં આ અદાલતના ચુકાદામાં સારી રીતે સ્પષ્ટ કરવામાં આવ્યા છે. સમાન તથ્યાત્મક મેટ્રિક્સ પર, કર્મચારીઓએ ૧૯૮૮ માં કોઈક સમયે રાજીનામું આપ્યું હતું. આરબીઆઈ પેન્શન નિયમો ૧૯૯૦માં અમલમાં આવ્યા હતા. અગાઉ રાજીનામું આપનારા કર્મચારીઓએ પોતાને આ પેન્શન નિયમો લાગુ કરવાની માંગ કરી હતી. આ જોગવાઈઓમાં, ફરી એકવાર, રાજીનામું અથવા બરતરફી અથવા સમાપ્તિ પર સેવાની

જમીની સમાન કલમ હતી.સંબંધિત અવલોકનો નીચે મુજબ છે:(એસસીસી પૃષ્ઠો ૪૬૭-૬૮, ફકરા ૧૦)

“ ૧૦. સેવા ન્યાયશાસ્ત્રમાં, "નિવૃત્તિ", "સ્વૈચ્છિક નિવૃત્તિ", "ફરજિયાત નિવૃત્તિ" અને "રાજીનામું" અભિવ્યક્તિઓ વિવિધ અર્થો દર્શાવે છે. સ્વૈચ્છિક નિવૃત્તિ અને રાજીનામાંમાં કર્મચારી દ્વારા સેવા છોડવા માટે સ્વૈચ્છિક કાર્યોનો સમાવેશ થાય છે.બંનેમાં સ્વૈચ્છિક કાર્યો સામેલ હોવા છતાં, તેઓ અલગ રીતે કાર્ય કરે છે. એક મૂળભૂત તફાવત એ છે કે રાજીનામાના કિસ્સામાં તે કોઈપણ સમયે ટેન્ડર કરી શકાય છે, પરંતુ સ્વૈચ્છિક નિવૃત્તિના કિસ્સામાં, તે માત્ર લાયકાત સેવાનો નિર્ધારિત સમયગાળો પ્રદાન કર્યા પછી જ માંગી શકાય છે.અન્ય મૂળભૂત તફાવત એ છે કે પહેલાના કિસ્સામાં, સામાન્ય રીતે નિવૃત્તિ લાભો નકારવામાં આવે છે પરંતુ પછીના કિસ્સામાં, તે નકારવામાં આવતો નથી.પહેલાના કિસ્સામાં, પરવાનગી અથવા નોટિસ ફરજિયાત નથી, જ્યારે પછીના કિસ્સામાં, સંબંધિત નોકરીદાતાની પરવાનગી જરૂરી શરત છે. જોકે રાજીનામું એ એક ક્ષિપ્રી પ્યાલ છે, અને સક્ષમ અધિકારી દ્વારા સ્વીકૃતિ

પર અસરકારક બને છે, તેમ છતાં સામાન્ય નિયમને તેનાથી વિપરીત સ્પષ્ટ જોગવાઈઓ દ્વારા વિસ્થાપિત કરી શકાય છે."

૮.૧ શ્રી લાલ મીણા (ઉપરોક્ત) ના કેસમાં આ અદાલત દ્વારા નિર્ધારિત કાયદાને આ અદાલત દ્વારા બી. એસ. ઈ. એસ. યમુના પાવર લિમિટેડ (ઉપરોક્ત) ના કેસમાં અનુગામી નિર્ણયમાં પુનરાવર્તિત કરવામાં આવ્યો છે અને અનુગામી નિર્ણયમાં, આ અદાલતે શ્રી લાલ મીણા (ઉપરોક્ત) માં ફક્ત રૂ ૨૬ માં કરવામાં આવેલા અવલોકનોને પણ ધ્યાનમાં લીધા છે કે જ્યારે પેન્શન યોજનાઓ સોંપેલ સ્વરૂપમાં ફાયદાકારક કાયદો બનાવે છે, ત્યારે ફાયદાકારક બાંધકામ જોગવાઈઓની સ્પષ્ટ શરતોની વિરુદ્ધ ન ચાલી શકે. વધુમાં એવું જોવા મળ્યું છે કે આ મુદ્દાને ચેરિટીના સિદ્ધાંત પર ઉકેલી શકાતો નથી. જ્યારે વિધાનસભા, તેના વિવેકબુદ્ધિથી, ચોક્કસ તારીખથી અને ચોક્કસ નિયમો અને શરતો પર પેન્શન નિયમનના રૂપમાં કેટલીક ફાયદાકારક જોગવાઈઓ રજૂ કરે છે, ત્યારે જે પાસાઓ બાકાત છે તે સૂચિતાર્થ દ્વારા તેમાં સામેલ કરી શકાતા નથી. તેથી, "રાજીનામું" આપ્યા પછી, પ્રતિવાદીએ પરિણામ ભોગવવું પડે છે અને હવે તેને 'યુ' વળાંક લેવાની મંજૂરી આપી શકાતી નથી અને એમ કહી શકાય નહીં કે પ્રતિવાદી જે ઈચ્છતો હતો તે "અકાળ નિવૃત્તિ" હતી, "રાજીનામું" નહીં.

૯. હવે જ્યાં સુધી પ્રતિવાદી દ્વારા સેનાના પેન્શન રેગ્યુલેશન્સ, ૨૦૦૮ના નિયમન ૧૯ (એચ) અને ૧૯ (જે) પર એવી દલીલ કરવા માટે નિર્ભરતા મૂકવામાં આવી છે કે કેન્દ્રીય સ્વાયત્ત સંસ્થામાં સેવાનો સમયગાળો તેમજ અનુસ્નાતક લાયકાતના કબજાના સંદર્ભમાં અધિકારીને આપવામાં આવેલ કમિશનની પૂર્વ-તારીખનો સમયગાળો પણ પેન્શનપાત્ર સેવાના હેતુ માટે ગણવામાં આવશે, તે સ્વીકારી શકાતો નથી, સૌપ્રથમ એ આધાર પર કે તે હાઈકોર્ટ/એએફટી સમક્ષ ઉઠાવવામાં આવ્યો ન હતો. અન્યથા પણ, સેનાના પેન્શન રેગ્યુલેશન્સ, ૨૦૦૮ પ્રતિવાદીના કેસમાં લાગુ થશે નહીં કારણ કે પ્રતિવાદી પેન્શન રેગ્યુલેશન્સ, ૧૯૬૧ દ્વારા સંચાલિત થશે, જેમાં સેનાના પેન્શન રેગ્યુલેશન્સ, ૨૦૦૮ના રેગ્યુલેશન ૧૯ (એચ) અને ૧૯ (જે) જેવી કોઈ સમાન સામગ્રી જોગવાઈઓ નથી.તેમાં કોઈ પૂર્વલક્ષી લાગુ પડતી નથી.જેમ કે, પ્રતિવાદીએ ૧૫/૦૪/૨૦૦૦ પર રાજીનામું આપ્યું હતું અને તેમનું રાજીનામું પણ ૩૧/૦૧/૨૦૦૭ પર સ્વીકારવામાં આવ્યું હતું, આર્મીના પેન્શન રેગ્યુલેશન્સ, ૨૦૦૮ ના અમલમાં આવ્યાના ઘણા સમય પહેલા.

૧૦. હવે જ્યાં સુધી ડી. એસ. નકારા (ઉપરોક્ત) અને કે. જે. એસ. બુટ્ટર (ઉપરોક્ત) ના કેસોમાં આ અદાલતના નિર્ણયો પર મૂકવામાં આવેલી નિર્ભરતાનો સંબંધ છે, તે જ હાથ પરના કેસની હકીકતોને લાગુ પડશે નહીં.તેવી જ રીતે, લેફ્ટનન્ટ કર્નલ પી. એસ. ભાર્ગવ (ઉપરોક્ત) ના કિસ્સામાં આ

અદાલતનો નિર્ણય હાથ પરના કેસની હકીકતોને લાગુ પડશે નહીં અને/અથવા તે પ્રતિવાદીને કોઈ મદદ કરશે નહીં. આ અદાલત સમક્ષના કેસમાં, એવું જાણવા મળ્યું હતું કે અધિકારીએ જરૂરી લાયકાત સેવા પૂર્ણ કરી હતી જે પેન્શનપાત્ર લાભોના હેતુ માટે હતી. જો કે, તેમણે સ્વેચ્છાએ રાજીનામું આપ્યું હોવાના આધારે તેને નકારી કાઢવાની માંગ કરવામાં આવી હતી.વર્તમાન કિસ્સામાં, અહીં ઉપર દર્શાવ્યા મુજબ, નિયમન ૨૫ (એ) મુજબ પેન્શનપાત્ર લાભોના હેતુ માટે લઘુત્તમ લાયકાત સેવા ૨૦ વર્ષ છે અને જો તેનો કેસ "વિલંબિત પ્રવેશ કરનાર" તરીકે ગણવામાં આવે છે, તો નિયમન ૧૫ મુજબ ૧૫ વર્ષ છે.

૧૧. ઉપરોક્ત તારણોના પ્રકાશમાં, તે ધ્યાનમાં લેવું જરૂરી છે કે શું પ્રતિવાદીને "મોડા પ્રવેશ કરનાર" કહી શકાય અને તે "મોડા પ્રવેશ કરનાર" તરીકે નિયમન ૧૫નો લાભ મેળવવા અને પેન્શનપાત્ર લાભો મેળવવા માટે હકદાર છે કે નહીં? નિયમ ૧૫ નીચે પ્રમાણે વાંચે છે:

“નિયમન ૧૫—વિલંબિત પ્રવેશકર્તાઓ

૧૫. આ પ્રકરણના નિયમોના હેતુઓ માટે, "વિલંબિત પ્રવેશ કરનાર" એ એક અધિકારી છે જે ઓછામાં ઓછી ૧૫ વર્ષની કમિશન્ડ સેવા (વાસ્તવિક) સાથે ફરજિયાત નિવૃત્તિ માટે

નિર્ધારિત વય મર્યાદા સુધી પહોંચ્યા પછી નિવૃત્ત થાય છે, પરંતુ જેની કુલ લાયકાત સેવા વીસ વર્ષ (વાસ્તવિક) કરતા ઓછી હોય."

નિયમન ૧૫ મુજબ, "વિલંબિત પ્રવેશ કરનાર" એ અધિકારી છે જે ઓછામાં ઓછી ૧૫ વર્ષની કમિશનડ સેવા (વાસ્તવિક) સાથે ફરજિયાત નિવૃત્તિ માટે નિર્ધારિત વય મર્યાદા સુધી પહોંચ્યા પછી નિવૃત્ત થાય છે. પ્રતિવાદી ફરજિયાત નિવૃત્તિ માટે નિર્ધારિત વય મર્યાદા સુધી પહોંચ્યા પછી નિવૃત્ત થયો ન હોવાથી, પ્રતિવાદીને "મોડો પ્રવેશ કરનાર" ન કહી શકાય. તેનો હેતુ અને ઉદ્દેશ નિવૃત્તિ પેન્શન મેળવવા માટે લાયકાત ધરાવતી સેવા માટે ૫ વર્ષની છૂટ/છૂટ આપવાનો હોવાનું જણાય છે. નિયમન ૨૫ (એ) મુજબ, નિવૃત્તિ પેન્શન મેળવવા માટે ખરેખર પ્રદાન કરવામાં આવેલી અને જરૂરી લાયકાત સેવાનો લઘુત્તમ સમયગાળો ૨૦ વર્ષનો રહેશે. જો કે, જો કોઈ અધિકારી લાયકાત સેવાનો લઘુત્તમ સમયગાળો એટલે કે ૨૦ વર્ષ પૂર્ણ કરવામાં સક્ષમ ન હોય અને ૨૦ વર્ષની સેવા પૂર્ણ કરતા પહેલા તે નિવૃત્તિની વય પ્રાપ્ત કરી રહ્યો હોય અને ફરજિયાત નિવૃત્તિની નિર્ધારિત વય મર્યાદા સુધી પહોંચ્યા પછી નિવૃત્ત થાય છે, પરંતુ તેણે લાયકાત સેવામાં ૧૫ વર્ષ પૂર્ણ કર્યા હોય, તો તેને "વિલંબિત પ્રવેશ કરનાર" તરીકે ગણવામાં આવે છે અને ૫ વર્ષનો ગ્રેસ પિરિયડ મેળવીને પેન્શનરી લાભ મેળવવા માટે હકદાર છે. તેથી, તે હદ સુધી તેને પેન્શનપાત્ર લાભોનો

લાભ મેળવવા માટે ૫ વર્ષની છૂટ/છૂટ તરીકે કહી શકાય, જો કે કેસ નિયમન ૧૫ હેઠળ આવે અને એક અધિકારી "મોડો પ્રવેશ કરનાર" હોય. ઉપર દર્શાવ્યા મુજબ, પ્રતિવાદીને "મોડો પ્રવેશ કરનાર" ન કહી શકાય અને તેથી તે નિયમન ૧૫ના લાભ માટે હકદાર નથી અને તેથી તે પેન્શનરી લાભ માટે હકદાર નથી.

૧૨. ઉપરોક્ત બાબતોને ધ્યાનમાં રાખીને અને ઉપર જણાવેલા કારણોને ધ્યાનમાં રાખીને, વર્તમાન અપીલ સફળ થાય છે. વિદ્વાન આર્મ્ડ ફોર્સિસ ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા ટી. એ. નંબર ૨૫/૨૦૧૭ માં તારીખ ૦૮/૦૨/૨૦૧૮ ના વિવાદિત ચુકાદા અને આદેશને રદ કરીને અને તારીખ ૩૧/૦૧/૨૦૦૭ ના પત્રના પેરા ૨ ને એ હદ સુધી બાજુ પર મૂકીને કે તે પ્રતિવાદીને અંતિમ/પેન્શનરી લાભો આપવાનો ઇનકાર કરે છે અને અપીલકર્તાઓને પેન્શન રેગ્યુલેશન્સના રેગ્યુલેશન ૧૫ ની શરતોમાં "મોડા પ્રવેશ કરનાર" ના સંદર્ભમાં તેની લાયકાત સેવાને ૧૫ વર્ષ તરીકે લઈને અંતિમ/પેન્શનરી લાભો માટેના પ્રતિવાદીના દાવાની પ્રક્રિયા કરવા માટે નિર્દેશ આપે છે. પેન્શન રેગ્યુલેશન્સના રેગ્યુલેશન ૧૫ ની શરતોમાં પ્રવેશ કરનાર. વર્તમાન અપીલને તે મુજબ મંજૂરી આપવામાં આવે છે, જો કે, કેસની હકીકતો અને સંજોગોમાં, ખર્ચ અંગે કોઈ આદેશ રહેશે નહીં.

અપીલને મંજૂરી અપાઈ.

This judgement has been translated using AI Tool - SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.